

Ý NGHĨA CỦA TINH THẦN “THẦN TỐC” TRONG CHIẾN DỊCH HỒ CHÍ MINH ĐỐI VỚI CUỘC CÁCH MẠNG SẮP XẾP TINH GỌN BỘ MÁY CỦA HỆ THỐNG CHÍNH TRỊ HIỆN NAY

TS LƯƠNG NGỌC VĨNH

Học viện Báo chí và Tuyên truyền

Ngày tiếp nhận: 03/01/2025 Ngày bình duyệt: 11/4/2025 Ngày duyệt đăng: 25/4/2025

● **Tóm tắt:** Cách đây 50 năm, Chiến dịch Hồ Chí Minh lịch sử với tinh thần “thần tốc, táo bạo, bất ngờ, chắc thắng” đã giành thắng lợi hoàn toàn, đưa đất nước bước vào kỷ nguyên độc lập, thống nhất và chủ nghĩa xã hội. Ngày nay, đất nước đang bước vào kỷ nguyên mới - kỷ nguyên vươn mình của dân tộc, tinh thần “thần tốc” trong Đại thắng mùa Xuân năm 1975 trở thành bài học kinh nghiệm quý báu, là một nhân tố quan trọng quyết định thành công trong cuộc cách mạng về sắp xếp tinh gọn bộ máy của hệ thống chính trị.

● **Từ khóa:** Thần tốc, tinh gọn bộ máy, Chiến dịch Hồ Chí Minh

Tinh thần là một trong những yếu tố quyết định thắng lợi của cuộc Tổng tiến công và nổi dậy mùa Xuân năm 1975, kết thúc thắng lợi cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước, đưa đất nước bước vào kỷ nguyên độc lập, thống nhất và đi lên chủ nghĩa xã hội. Xuất phát từ chỉ thị của Đại tướng Võ Nguyên Giáp, cụm từ “Thần tốc, táo bạo, bất ngờ, chắc thắng”, nhấn mạnh tốc độ hành quân và tiến công của quân đội ta nhằm giành thắng lợi nhanh chóng.

1. Tinh thần “thần tốc” trong Chiến dịch Hồ Chí Minh lịch sử

Trong chiến dịch, các cánh quân ta đã hành quân với tốc độ thần tốc. Chiến dịch Tây Nguyên từ ngày 4/3 đến 3/4/1975 mở đầu thắng lợi, tạo đà cho các đợt tiến công tiếp theo. Sau đó, trong chưa đầy một tháng, quân ta tiến xuống miền Trung, giải phóng Huế và Đà Nẵng vào cuối tháng 3/1975.

Đặc biệt, trong Chiến dịch Hồ Chí Minh, từ ngày 26 đến ngày 30/4/1975, các binh đoàn đã tiến vào Sài Gòn với tốc độ nhanh chóng, đánh thẳng vào các cứ điểm trọng yếu, khiến quân địch hoàn toàn bất ngờ và suy sụp tinh thần. Nhờ tinh thần “thần tốc”, quân và dân ta đã rút ngắn thời gian chiến dịch, giải phóng miền Nam sớm hơn kế hoạch ban đầu. Thắng lợi này không chỉ thể hiện sự đúng đắn trong chiến lược quân sự, mà còn phản ánh ý chí quyết chiến, quyết thắng và sự hy sinh cao cả của Quân đội và nhân dân Việt Nam. Đại thắng mùa Xuân năm 1975 đã trở thành một biểu tượng của sức mạnh, trí tuệ và tinh thần chiến đấu kiên cường của dân tộc ta.

Tinh thần “thần tốc” của Chiến dịch Hồ Chí Minh lịch sử thể hiện trên hai phương diện: tốc độ tiến công và ý chí quyết chiến, quyết thắng của quân và dân ta.

Thứ nhất, về tốc độ tiến công

Trong cuộc Tổng tiến công và nổi dậy mùa Xuân năm 1975, Quân Giải phóng đã thực hiện các đòn đánh nhanh, mạnh và bất ngờ, đẩy nhanh tốc độ giải phóng miền Nam. Trước đó, Mỹ và chính quyền Sài Gòn đánh giá rằng Quân Giải phóng cần hai đến ba năm mới có thể tổ chức một chiến dịch lớn nhằm giành thắng lợi quyết định. Tuy nhiên, chỉ trong 55 ngày (từ ngày 4/3 đến cuối tháng 4/1975), toàn bộ hệ thống phòng thủ của địch đã sụp đổ. Cuộc tiến công bắt đầu với Chiến dịch Tây Nguyên với trận đánh then chốt vào Buôn Ma Thuột diễn ra từ 2 giờ 3 phút sáng 10/3 và kết thúc lúc 10 giờ 30 phút ngày 11/3/1975. Tiếp theo, trong Chiến dịch Huế - Đà Nẵng, quân ta tiến công thần tốc, giải phóng Huế chỉ trong ba ngày và Đà Nẵng chỉ trong hai ngày, trong khi quân đội Sài Gòn dự tính có thể cầm cự lâu dài. Sự thất thủ quá nhanh của các thành phố chiến lược đã khiến quân địch mất phương hướng, rối loạn đội hình. Đỉnh cao của sự bất ngờ là Chiến dịch Hồ Chí Minh (26/4 - 30/4/1975). Địch không thể ngờ rằng, chỉ trong thời gian rất ngắn, chúng ta có thể chuẩn bị và tiến hành một chiến dịch quy mô lớn mang tính chất quyết định như vậy.

Nhờ tinh thần “thần tốc”, chiến dịch giải phóng miền Nam diễn ra nhanh hơn kế hoạch ban đầu, tạo nên chiến thắng vang dội, thống nhất đất nước trong thời gian ngắn nhất có thể. Tinh thần “thần tốc” trong Đại thắng mùa Xuân năm 1975 đã khiến quân đội Sài Gòn hoàn toàn bất ngờ, dẫn đến sự rối loạn, mất tinh thần, không kịp tổ chức phản kháng hiệu quả, dẫn đến thất bại hoàn toàn.

Thứ hai, tinh thần “thần tốc” không chỉ là một phương châm chiến lược quân sự mà còn phản ánh ý chí quyết chiến, quyết thắng mãnh liệt của quân và dân ta

Trước thời điểm mở chiến dịch, Trung ương Đảng và Bộ Tổng tư lệnh đã xác định quyết tâm giải phóng miền Nam trong thời

gian ngắn nhất. Để hiện thực hóa mục tiêu này, tinh thần “thần tốc, táo bạo, bất ngờ, chắc thắng” được quán triệt trong toàn bộ lực lượng, thể hiện qua việc quân ta hành quân ngày đêm, không ngừng nghỉ, vượt qua mọi khó khăn để tiến về Sài Gòn. Tinh thần “thần tốc” thể hiện ý chí sắt đá của quân và dân ta: dốc toàn lực, không chần chừ, không để lỡ thời cơ, quyết tâm giành toàn thắng để thống nhất đất nước trong thời gian ngắn nhất. Cán bộ, chiến sĩ vượt qua mọi khó khăn, liên tục hành quân không nghỉ, ngày đêm tiến công với khí thế áp đảo. Các cánh quân sử dụng mọi phương tiện từ xe tăng, cơ giới,... để nhanh chóng áp sát mục tiêu.

Tinh thần “thần tốc” trong cuộc Tổng tiến công và nổi dậy mùa Xuân năm 1975 đã mang lại những kết quả quan trọng, giúp quân và dân ta giành thắng lợi nhanh chóng, giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất đất nước. Nhờ tốc độ hành quân và tiến công nhanh chóng, quân ta đã làm sụp đổ từng mắt xích trong hệ thống phòng thủ của địch chỉ trong gần hai tháng. Nhờ tinh thần “thần tốc”, miền Nam được giải phóng sớm hơn kế hoạch, tránh tổn thất kéo dài, đưa đất nước bước vào kỷ nguyên thống nhất, hòa bình và phát triển. Có thể khẳng định, tinh thần “thần tốc” là một trong những yếu tố quyết định đưa đến thắng lợi nhanh chóng và trọn vẹn trong cuộc Tổng tiến công và nổi dậy mùa Xuân 1975.

2. Ý nghĩa của tinh thần “thần tốc” đối với cuộc cách mạng tinh gọn bộ máy của hệ thống chính trị hiện nay

Tinh thần “thần tốc” trong Đại thắng mùa Xuân năm 1975 không chỉ là bài học lịch sử về chiến tranh mà còn mang ý nghĩa sâu sắc đối với cuộc cách mạng tinh gọn bộ máy hệ thống chính trị hiện nay. Trong bối cảnh đổi mới và hội nhập, việc cải cách tổ chức bộ máy nhà nước đòi hỏi phải có quyết tâm cao, hành động nhanh và dứt khoát, tương tự như tinh thần “thần tốc” trong Chiến dịch

Hồ Chí Minh lịch sử năm 1975. Thời gian qua, công cuộc tinh giản, sắp xếp lại bộ máy của hệ thống chính trị đã đạt được thành tựu bước đầu đáng ghi nhận nhưng phía trước còn rất nhiều việc phải làm mà trọng tâm là sắp xếp đơn vị hành chính cấp tỉnh và xã, bỏ cấp huyện. Để đạt được mục tiêu trong cuộc cách mạng này, chúng ta cần vận dụng sáng tạo bài học về tinh thần “thần tốc”, thừa thắng tiến lên ở các khía cạnh sau đây:

Thứ nhất, thần tốc trong đổi mới tư duy lãnh đạo

Để bộ máy vận hành hiệu quả, điều quan trọng nhất là đổi mới tư duy của đội ngũ cán bộ lãnh đạo. Tinh thần “thần tốc” giúp loại bỏ tâm lý ngại thay đổi, trì hoãn và thúc đẩy tư duy hành động ngay, dám nghĩ, dám làm. Nếu mỗi cán bộ đều thấm nhuần tinh thần này, họ sẽ chủ động tìm ra giải pháp, cải tiến phương pháp làm việc, rút ngắn thời gian ra quyết định và thực hiện nhiệm vụ với hiệu suất cao hơn.

Trong bối cảnh chuyển đổi số và hội nhập toàn cầu, đổi mới tư duy lãnh đạo là yếu tố then chốt để xây dựng một bộ máy quản lý tinh gọn, hiệu quả. Với tinh thần “thần tốc”, các cấp lãnh đạo cần nhanh chóng thích nghi, đổi mới phương thức quản lý, tận dụng công nghệ số để nâng cao hiệu suất hoạt động, giảm thiểu sự chồng chéo và quan liêu trong bộ máy hành chính. Tinh thần “thần tốc” trong đổi mới tư duy lãnh đạo đòi hỏi sự quyết liệt trong cắt giảm các thủ tục rườm rà, tái cấu trúc tổ chức theo hướng hiệu quả, linh hoạt và lấy người dân, doanh nghiệp làm trung tâm. Đặc biệt, lãnh đạo cần thay đổi tư duy từ quản lý theo lối hành chính cứng nhắc sang quản trị linh hoạt, số hóa quy trình, phát huy các công cụ trực tuyến để giảm thiểu họp hành không cần thiết, tăng tốc độ xử lý công việc.

Nếu thực hiện đồng bộ và quyết liệt, đổi mới tư duy lãnh đạo theo hướng thần tốc sẽ giúp xây dựng một bộ máy tinh gọn, hiệu

quả, minh bạch, phục vụ tốt hơn nhu cầu của người dân và doanh nghiệp trong thời đại số.

Thứ hai, thần tốc trong cải cách hành chính

Một trong những thách thức lớn của hệ thống chính trị là bộ máy chồng chéo, kém hiệu quả. Việc tinh gọn bộ máy đòi hỏi quyết tâm và hành động nhanh chóng, tránh tình trạng trì trệ, kéo dài. Nếu không thực hiện với tinh thần “thần tốc”, các cải cách có thể bị cản trở bởi tư duy bảo thủ, lợi ích cục bộ. Bài học từ Đại thắng mùa Xuân năm 1975 cho thấy, khi đã có chủ trương đúng đắn, sự quyết tâm từ Trung ương đến cơ sở, thì mọi rào cản đều có thể vượt qua. Việc tinh gọn bộ máy hành chính cũng cần được thực hiện với sự kiên quyết, mạnh mẽ, nhằm tạo ra một hệ thống quản lý tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả.

Trong bối cảnh chuyển đổi số và hội nhập quốc tế, cải cách hành chính là một nhiệm vụ trọng tâm nhằm nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước, phục vụ tốt hơn cho người dân và doanh nghiệp. Để đạt được mục tiêu này, tinh thần “thần tốc” trong cải cách hành chính trở thành yếu tố then chốt, giúp cắt giảm thủ tục rườm rà, nâng cao chất lượng dịch vụ công và thúc đẩy sự phát triển kinh tế - xã hội. Thần tốc trong cải cách hành chính không chỉ đơn thuần là việc rút ngắn thời gian xử lý hồ sơ, mà còn bao gồm việc ứng dụng công nghệ hiện đại, tinh gọn bộ máy và cải thiện môi trường làm việc. Một trong những bước đột phá là việc xây dựng chính phủ điện tử và tiến tới chính phủ số, nơi các thủ tục hành chính được thực hiện hoàn toàn trực tuyến, hạn chế tối đa tiếp xúc trực tiếp, giảm thiểu tiêu cực và chi phí xã hội.

Tinh thần “thần tốc” còn thể hiện ở việc rà soát, cắt giảm các thủ tục không cần thiết, đơn giản hóa quy trình cấp phép, đăng ký kinh doanh, giải quyết tranh chấp... giúp tạo điều kiện thuận lợi hơn cho người dân và doanh nghiệp phát triển. Nếu cải cách hành chính được thực hiện quyết liệt và đồng bộ,

tin thần “thần tốc” sẽ trở thành động lực quan trọng, góp phần xây dựng nền hành chính hiện đại, minh bạch, hiệu quả, đáp ứng tốt hơn nhu cầu của xã hội và thúc đẩy sự phát triển bền vững của đất nước.

Thứ ba, thần tốc trong chuyển đổi số và ứng dụng công nghệ

Trong bối cảnh Cách mạng công nghiệp lần thứ tư đang diễn ra mạnh mẽ, việc ứng dụng công nghệ số trong điều hành, quản lý, cải cách thủ tục hành chính là một yêu cầu cấp thiết. Tinh thần “thần tốc” trong chuyển đổi số không chỉ giúp nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước mà còn tối ưu hóa quy trình làm việc, tiết kiệm chi phí và phục vụ người dân, doanh nghiệp tốt hơn.

Đảng, Nhà nước ta đã xác định chuyển đổi số là nhiệm vụ quan trọng để xây dựng một hệ thống chính trị hiện đại, minh bạch, hiệu quả. Với tinh thần “thần tốc”, nhiều nền tảng số đã được triển khai nhằm thay thế các quy trình hành chính rườm rà, thủ công bằng các giải pháp công nghệ hiện đại. Các cơ quan hành chính từ trung ương đến địa phương đang đẩy mạnh việc ứng dụng công nghệ số, dữ liệu lớn (Big Data), trí tuệ nhân tạo (AI), chính phủ điện tử để tối ưu hóa quy trình quản lý và điều hành, cải tiến phương thức quản lý, giúp giảm tải bộ máy công kênh và nâng cao chất lượng dịch vụ công.

Một trong những bước tiến quan trọng là việc phát triển và sử dụng Cổng Dịch vụ công Quốc gia, giúp cắt giảm thủ tục hành chính, tạo điều kiện thuận lợi cho người dân và doanh nghiệp khi thực hiện các giao dịch với cơ quan nhà nước. Bên cạnh đó, việc số hóa tài liệu, xây dựng cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư, tài chính, đất đai giúp nâng cao khả năng kết nối, chia sẻ thông tin giữa các bộ, ngành, địa phương, giảm thiểu tình trạng chồng chéo, đùn đẩy công việc trong quản lý. Ngoài ra, tinh thần “thần tốc” còn thể hiện qua việc tái cấu trúc bộ máy chính

trị theo hướng tinh gọn, hiệu quả, hạn chế tình trạng quan liêu, giấy tờ. Việc đẩy mạnh hợp trực tuyến, sử dụng chữ ký số và xử lý công việc trên nền tảng số giúp giảm bớt số lượng biên chế, tiết kiệm thời gian, chi phí vận hành và tăng cường tính minh bạch trong quản lý nhà nước.

Tinh thần “thần tốc” trong chuyển đổi số không chỉ là một khẩu hiệu mà cần được thể hiện bằng những hành động cụ thể, quyết liệt. Nếu quá trình này được thực hiện một cách đồng bộ và hiệu quả, đây sẽ là động lực quan trọng giúp hệ thống chính trị Việt Nam hoạt động linh hoạt, hiện đại, đáp ứng tốt hơn nhu cầu của người dân và doanh nghiệp trong thời đại số. Trong thời đại 4.0, chuyển đổi số là yếu tố quyết định giúp nâng cao hiệu suất làm việc trong bộ máy nhà nước. Nếu thiếu tinh thần “thần tốc”, việc ứng dụng công nghệ số sẽ bị chậm trễ, kéo theo năng suất lao động thấp, gây ảnh hưởng đến sự phát triển chung. Tinh thần “thần tốc” đòi hỏi sự linh hoạt, chủ động, không ngại đổi mới, dám thử nghiệm và triển khai nhanh chóng các giải pháp số hóa trong hành chính công, giảm bớt thủ tục rườm rà, tiết kiệm thời gian và chi phí.

Tinh thần “thần tốc” không chỉ mang giá trị trong lịch sử mà còn là kim chỉ nam cho cuộc “cách mạng” tinh gọn bộ máy hệ thống chính trị hiện nay. Điều này cần một chiến lược cải cách mạnh mẽ, quyết liệt, dứt khoát, có lộ trình cụ thể và sự đồng lòng từ Trung ương đến địa phương. Khi đó, bộ máy nhà nước sẽ trở nên tinh gọn, linh hoạt, hiệu quả, đáp ứng yêu cầu phát triển của đất nước trong giai đoạn mới.

3. Các điều kiện cần và đủ để thực hiện tinh thần “thần tốc” trong sắp xếp tinh gọn bộ máy của hệ thống chính trị

Cuộc cách mạng sắp xếp tinh gọn bộ máy của hệ thống chính trị đang được diễn ra quyết liệt, khẩn trương với nhiệm vụ trọng tâm hiện nay là bỏ cấp huyện, tinh gọn đơn vị hành chính cấp tỉnh và xã. Đây là một

bước đi quan trọng nhằm xây dựng bộ máy nhà nước tinh gọn, hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả. Để thực hiện thắng lợi chủ trương này với tinh thần “thần tốc”, cần hội tụ đầy đủ các điều kiện cần và đủ, từ sự thống nhất về tư duy, quyết tâm chính trị đến các yếu tố kỹ thuật, pháp lý và nguồn lực thực hiện.

Thứ nhất, về các điều kiện cần

Một là, sự quyết liệt từ Trung ương. Việc sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống hành chính các cấp, trong đó bỏ đơn vị hành chính cấp huyện đòi hỏi quyết tâm mạnh mẽ từ Đảng và Nhà nước, tránh tình trạng nửa vời, trì trệ. Các cấp lãnh đạo cần có tinh thần dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm, tương tự như cách quân ta thần tốc tiến công trong Đại thắng mùa Xuân năm 1975.

Hai là, sự đồng thuận của nhân dân. Đây là một cải cách lớn, ảnh hưởng đến hàng triệu cán bộ và người dân. Việc truyền thông minh bạch, giải thích rõ ràng về lợi ích dài hạn của việc tinh gọn bộ máy sẽ giúp tạo ra sự ủng hộ và đồng thuận từ xã hội.

Ba là, hành động nhất quán, không chần chừ. Nếu thiếu tinh thần “thần tốc”, cải cách có thể bị trì hoãn bởi lợi ích nhóm và tư duy cục bộ. Do đó, Đảng và Nhà nước cần có lộ trình rõ ràng, mục tiêu cụ thể, không để bộ máy rơi vào trạng thái lơ lửng, chờ đợi.

Thứ hai, về các điều kiện đủ

Một là, hệ thống pháp lý chặt chẽ, linh hoạt. Việc bỏ cấp huyện, sắp xếp lại đơn vị hành chính cấp tỉnh và cấp xã cần đi kèm với các điều chỉnh trong *Hiến pháp, Luật Tổ chức chính quyền địa phương, Luật Công chức, Luật Ngân sách...* để đảm bảo không gây xáo trộn lớn trong quản lý hành chính, tài chính và vận hành xã hội.

Hai là, ứng dụng mạnh mẽ công nghệ số. Khi tinh gọn bộ máy, công nghệ đóng vai trò quan trọng để đảm bảo hoạt động quản lý không bị gián đoạn. Việc chuyển đổi số trong các cơ quan nhà nước, áp dụng chính quyền điện tử, dữ liệu số liên thông sẽ giúp

tăng hiệu quả quản lý, giảm thiểu bất cập do thay đổi mô hình hành chính.

Ba là, cơ chế bố trí, sắp xếp cán bộ hợp lý. Một trong những thách thức lớn nhất là xử lý bài toán dư thừa nhân sự khi bỏ cấp huyện. Cần có chính sách đào tạo lại, điều chuyển công chức, viên chức sang các lĩnh vực phù hợp; đồng thời đảm bảo an sinh xã hội cho những người bị ảnh hưởng bởi quá trình tinh giản.

Tinh thần “thần tốc” trong Chiến dịch Hồ Chí Minh thể hiện sự quyết đoán, linh hoạt và tận dụng thời cơ để giành thắng lợi nhanh chóng, góp phần kết thúc cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước. Bài học này vẫn mang giá trị lớn trong cuộc cách mạng tinh gọn bộ máy hiện nay. Cải cách và nâng cao hiệu lực, hiệu quả của bộ máy hành chính đòi hỏi sự nhanh nhạy, dứt khoát và kịp thời như tinh thần “thần tốc” trong Chiến dịch Hồ Chí Minh lịch sử. Nếu áp dụng tốt, bộ máy sẽ vận hành hiệu quả hơn, giảm lãng phí nguồn lực và đáp ứng tốt hơn nhu cầu của nhân dân. Tuy nhiên, quá trình này cũng cần đảm bảo tính khoa học, tránh nóng vội để không ảnh hưởng đến sự ổn định và phát triển bền vững. Tinh thần “thần tốc” kết hợp với chiến lược hợp lý sẽ giúp cuộc cách mạng tinh gọn bộ máy đạt hiệu quả cao và giành thắng lợi vẻ vang, góp phần đưa đất nước bước vào kỷ nguyên phát triển, phồn vinh, hạnh phúc. ■

1. Hội Khoa học Lịch sử Thành phố Hồ Chí Minh: *Nhớ về mùa xuân đại thắng 1975*, Nxb Tổng hợp Thành phố Hồ Chí Minh, 2015.

2. Mai Quang Phấn: Quán triệt tư tưởng chỉ đạo “Thần tốc, táo bạo, bất ngờ, chắc thắng” của cuộc Tổng tiến công và nổi dậy mùa Xuân 1975, *Tạp chí Quốc phòng toàn dân*, số 4/2015.

3. Võ Thị Ánh Tuyết: *Đại tướng Võ Nguyên Giáp và bức điện lịch sử “Thần tốc, thần tốc hơn nữa, táo bạo, táo bạo hơn nữa...” trong Đại thắng mùa xuân 1975*, <https://www.hcmcpv.org.vn/tin-tap-chi/so-tay-xay-dung-dang-4-2016/dai-tuong-vo-nguyen-giap-va-buc-dien-lich-su-than-toc-than-toc-hon-nua-tao-bao-tao-bao-hon-nua-1463623500>, truy cập ngày 15/2/2025.